

af Overenskomsten til hvilken som helst Tid. Men det vil jo i Virkeligheden sige, at Hovedbestemmelsen i denne tyske Lov om Karteller dækker, i hvert Tilfælde i sine Virkninger, netop den Bestemmelse, der er indeholdt i § 1 i det Forslag, som jeg har haft den Ære paa mit Partis Vegne at forelægge her i Tinget for ganske kort Tid siden, og som jo ogsaa foreligger til Behandling i Dag. Altsaa, det kan Rigsøkonomiministeren gøre, ligesom han derefter kan henviser Misbrug af Aftaler til en særlig Domstol, ganske saaledes som vi foreslaar, at Misbrug skal henvises til Domstolene, dog saaledes, at de faar en Basis for deres Afgørelse af Sagen ved et sagkyndigt Udvalgs Arbejde, udpeget af den Domstol, under hvilken Sagen er henlagt.

Og ser vi paa Frankrig, viser det sig, at til Trods for at man gennem dette Aarhundrede hvert eneste Aar i franske officielle Kredse, i Lovgivningskredse, har behandlet og diskuteret Problemet Trustdannelser og Karteller i fransk Produktions- og Omsætningsliv, er det dog ikke lykkedes at naa til en Lovgivning, der har været af blivende Karakter, idet man under hele Krigen holdt sig til nogle særlige Bestemmelser mod Vareaager, som forlængst efter Fredens Indtræden er ophævet. De gamle Bestemmelser, som man i code penal fra gammel Tid har haft overfor Kartel- og Trustdannelser, har Domstolene i Frankrig i Virkeligheden været overordentlig varomme med at bringe til Anvendelse af Hensyn til det samme Fænomen, man stadig møder: Faren for at føres over fra det mindre skadelige til det mere skadelige, fra den Form, der dog lod en vis Selvstændighed aaben for de enkelte i Aftalen indteresserede, over i Former, som sammensmelter disse hidtil selvstændige Virksomheder i en enkelt stor Trust, som saa bliver den dominerende, og i hvis Struktur og Arbejdsmaade det er langt mere vanskeligt virkelig effektivt at trænge ind, end Tilfældet er, hvor man har med Kartellet at gøre.

Der er i den Betænkning, der blev afgivet i 1919 af det Folketingsudvalg, som havde med Forslag til Lov om Tilsyn med visse Virksomheder at gøre, givet en meget indgaaende og omfattende Skildring af det Arbejde, som den i England til Undersøgelse af Trustproblemet nedsatte Kommission har udført, en Betænkning, som jeg tilraader alle ærede Medlemmer, som ikke hidtil har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med den, at gennemløse, fordi den giver et overordentlig levende Billede af alle de Vanskeligheder, som dette Problem,

naar man virkelig vil gennemtænke det, virkelig vil søge at trænge til Bunds i det, frembyder, Vanskeligheder, som det jo ikke synes at den højtærede Erhvervsminister i de Undersøgelser, han har foretaget, og som har ført til det diletantiske Forslag, som her foreligger, har haft synderligt Blik for. Der er ogsaa i Bilagene til det her forelagte Lovforslag givet en Skildring af mere kortfattet og langt mindre specialiseret Art end den, der fandtes som Bilag til Betænkningen i 1919. Men det viser sig dog, at man som Resultat af alle disse omfattende Overvejelser i England i Tiden fra 1919 til 1921 har haft gældende en Lov, den saakaldte „Profiteering Act“, som i det væsentlige svarede til det Lovforslag, vi her har til Behandling, en Lov, som man imidlertid i England ikke forlængede eller fornyede, da den udløb i 1921, fordi man ikke fandt, at den i sine Virkninger havde været heldbringende, og derfor erkendte, at den i Virkeligheden var overflødig. Se, det er den Erfaring, man i England har gjort med Lovbestemmelser af den Karakter, som den højtærede Minister nu forelægger her for den høje Rigsdag, og jeg vil sige, at om Sporene ikke synes at have skræmmet den højtærede Minister, nærer jeg dog ikke Tvivl om, at de vil virke skræmmende paa et Flertal her i den høje Rigsdag.

De amerikanske Forhold skal jeg ikke komme ind paa en indgaaende Skildring af, fordi hele det amerikanske Erhvervs- og Produktions- og Omsætningsliv, i det hele taget har gennemgaaet en ganske særlig Udvikling gennem Menneskealdre, og en Udvikling, der har muliggjort Misbrug ved Sammenslutninger og ved Trustdannelser af en ganske særlig, man kan sige amerikansk præget Karakter, som vi slet ikke har Mage til herhjemme, og som man med større eller mindre Held har lovgivet imod, fordi de var af en ganske enkel og let gennemskuelig Karakter, samtidig med at de var i høj Grad ødelæggende for den fri Konkurrences Opretholdelse. Lad mig pege paa saadanne Forhold som de saakaldte „railway discriminations“, dette, at Banerne tog forskellig Fragt af Trusterne og af andre Producenter, selv hvor Talen var om den samme Vare, eller de saakaldte „discriminations in prices“, hvor man gav Prisbegunstigelser til dem, der forpligtede sig til paa denne eller hin særlige Vis at forhandle netop Trustens Varer. Men det er Forhold, man slet ikke har mærket til her i Landet, og som der derfor slet ikke er nogen Grund til at hæfte sig ved her, For-